

Sygn. akt V CZ 17/07

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. D. i K. B.

przeciwko "P." Spółce z o.o.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 23 marca 2007 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 grudnia 2006 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od powodów na rzecz pozwanego
kwotę 1.800,- złotych (jeden tysiąc osiemset) tytułem zwrotu
kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powodów A. D. i K. B. od wyroku tego Sądu z dnia 8 września 2006 r. zapadłego w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2003 r. powodowie zostali zwolnieni od kosztów sądowych w całości. Stosownie do art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398), która ma zastosowanie w sprawie na mocy art. 149 ust.1 tej ustawy, wnosząc skargę kasacyjną mieli obowiązek uiścić opłatę podstawową, która jest opłatą w „wysokości stałej”. Obowiązku tego nie dopełnili, zatem na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. skarga podlegała odrzuceniu.

W zażaleniu na to postanowienie powodowie, formułując szereg zarzutów, swoją argumentację ogniskują wokół problemu stosowania nowej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych do sytuacji, kiedy zwolnienie od kosztów nastąpiło pod rządem starego prawa, a skarga kasacyjna składana jest już po wejściu w życie nowej ustawy. Wskazują ponadto, że nie nastąpiło zakończenie postępowania w instancji, a także powołują się na ochronę praw nabytych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie znajduje uzasadnionych podstaw. W art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.- dalej u.k.s.c.) znalazła odzwierciedlenie powszechnie przyjmowana na gruncie postępowania cywilnego zasada prawa międzyczasowego, zgodnie z którą przepisy nowej ustawy znajdują bezpośrednie zastosowanie. Z uwagi na niejasności, jakie mogłyby wystąpić przy dosłownym stosowaniu tej zasady ustawodawca łagodzi jej działanie w ten sposób, że utrzymuje moc wiążącą przepisów uchylonych do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Zgodnie zatem ze wspomnianą zasadą art. 149 ust. 1 u.k.s.c. przewiduje, że w sprawach wszczętych przed dniem wejścia ustawy w życie, stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, dotychczasowe

przepisy o kosztach sądowych. Wobec takiego uregulowania istotnego znaczenia nabiera wykładnia określenia „zakończenie postępowania w danej instancji”.

Zakończenie postępowania w danej instancji następuje w dacie wydania orzeczenia co do istoty sprawy. Zakończenie takie nie następuje w wyniku rozstrzygnięcia kwestii incydentalnych, wpadkowych, nie zawierających rozstrzygnięcia co do przedmiotu danego postępowania. W postępowaniu procesowym postępowanie w danej instancji kończy wydanie wyroku przez sąd orzekający, w postępowaniu nieprocesowym - postanowienia co do istoty sprawy. Zatem zakończenie postępowania „w danej instancji” w postępowaniu apelacyjnym należy łączyć z wydaniem wyroku orzekającego co do apelacji wydanym przez sąd apelacyjny. Dalsze czynności, nawet dokonywane przed tym sądem, czy nawet podlegające ocenie tego sądu, wykraczają już poza granice „danej instancji”. Ergo - wygasa możliwość stosowania w tej części postępowania uchylonych już przepisów, w rozpoznawanej sprawie - przepisów o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Reasumując, postępowanie apelacyjne zakończyło się w rozpoznawanej sprawie w dniu wyrokowania przez Sąd Apelacyjny czyli w dniu 8 września 2006 r. Czynności dokonane po tym dniu, w tym wniesienie skargi kasacyjnej, podlegają już zatem przepisom ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. W rozpoznawanej sprawie oznacza to, że do opłat od wniesionej skargi znajdują zastosowanie przepisy ustawy nowej, w tym przepis nakładający na stronę zwolnioną od kosztów sądowych w całości obowiązku uiszczenia od każdego wnoszonego pisma procesowego opłaty stałej w wysokości 30 zł.

Bezsporne jest, że skarżący opłaty takiej nie uiszcili. Wobec zaś faktu, że byli reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, znajduje zastosowanie art. 130² § 3 k.p.c. nakładający na sąd obowiązek odrzucenia środka zaskarżenia nienależycie opłaconego bądź nieopłaconego bez uprzedniego wzywania do uiszczenia opłaty. Rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego jest zatem zgodne z prawem. Nie może odnieść skutku odwołanie się do zasady ochrony praw nabytych, chociażby z tego względu, że ochrona ta pozostaje w granicach określonych ustawami zwykłymi. Sam Trybunał Konstytucyjny, na co zresztą

wskazuje się w zażaleniu, dopuszcza możliwość dokonania przez ustawodawcę negatywnej oceny istniejących rozwiązań i ich zmiany pociągającej za sobą także ograniczenie wcześniej przyznanych praw.

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie powodów (art. 394¹ w związku z art. 397 i 385 k.p.c.) obciążając ich kosztami postępowania zażaleniowego zgodnie z regułą zawartą w art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1 k.p.c.